

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД 99

Дж. № 13 / к. 9 101/1997

Дата 16.09.1997

СДРУЖЕНИЕ

ГРАЖДАНСКИ ФОРУМ СВОБОДНО СЛОВО

СОФИЯ, Ж.К. "СЕРДИКА", БЛ. 1, ВН. 8, АП. 22 ТЛФ. 23 06 98

Б.Н. Свободно Слово
16.09.97

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ
ТУК

СТАНОВИЩЕ

на сдружение "Граждански Форум Свободно Слово"

по искането на 50 депутати от 38-то Народно Събрание за установяване на противоконституционност на решението на Народното Събрание от 10 юли 1997 за промени в ръководствата на БНТ и БНР

Уважаеми господа конституционни съдии,

Сваше определение по конституционно дело № 10 за 1997 година за установяване на конституционността на решението на Народното Събрание за освобождаване на генералния директор на БНР и назначаване на генералните директори на БНР и БНТ Сдружение "Граждански Форум Свободно Слово" е конституирано като заинтересувана страна. Делото е образувано по искане на група народни представители от парламентарното малцинство и съдържа искането решението за назначаване на новите генерални директори на БНТ и БНР да бъде обявено за противоконституционно, тъй като противоречи на текстове от Конституцията и от Закона за Телевизия и Радио.

Като Ви благодарим за инициативата да потърсите и нашето становище по това искане, ние ще защитим виждането си, че искането на групата народни представители има своите формални основания от гледната точка на все още валидни текстове от Закона за Телевизия и Радио, но не и от гледната точка на принципите и текстовете на българската Конституция, заради което не трябва да бъде уважено.

Сдружение "Граждански Форум Свободно Слово" бе страна и по конституционно дело №1 за 1996 година, дало задължително тълкуване на чл. 39, чл. 40 и чл. 41 на българския основен закон, които определят конституционните рамки на свободата на словото в България. Решението на Конституционния съд по това дело създаде ясна и конкретна правна среда, в която да се разполага всяко бъдещо законодателство в областта на медиите, комуникациите и свободата на словото.

Като инициатор и активен участник в дискусията по действащия Закон за Телевизия и Радио, сдружение "Граждански Форум Свободно Слово" предостави своето становище и по делото, довело до отмяната на основни текстове от него. "Граждански Форум Свободно Слово" винаги е защитавал позицията, че в цялостната си философия частично валидният закон се разминава както с практиката на демократичните страни, така и с основни принципи на свободата на словото, залегнали в българската конституция. Нашето становище се основава на

разбирането, че формалната валидност на определени текстове от Закона за Радиото и Телевизията не гарантира тяхната конституционност. В своето решение по делото Вие определехте конституционността основно по текстовете, по които бяхте сезирани от групата народни представители на тогавашната опозиция. Както личи и от нашето становище по това дело, "Граждански Форум Свободно Слово" смята за противоконституционен един значително по-широк списък от текстове, както и философията и концепцията на Закона като цяло. Ние сме убедени, че ако бъдете сезирани и по тях, ще имате достатъчно основание в мнозинството им да ги определите като противоконституционни. Това би имало съществено отношение към делото, което сте призовани да разгледате сега.

Ще използваме за пример аргумент № 5 на настоящето искане. Според него, въпреки, че Конституционният Съд е отменил начина, по който се формира Националният Съвет за Радио и Телевизия /чл. 9 от ЗТР/, неговите правомощия оставали в сила /чл. 15/. Като оставим настрана чисто логическия абсурд на тази постановка, следва да си зададем принципния правен въпрос : Какво става с правомощията, които са неправилно делегирани или делегирани на несъществуващ орган, или са делегирани на орган, който е противоконституционен по своя статут и начин на формиране , в случая от Народното Събрание на Националният Съвет за Телевизия и Радио ? Нима наистина е възможно тези правомощия да "изчезват" ? За нас няма никакво съмнение, че отговорността за осъществяване на така делегираните правомощия нито може да премине в неправилно съставения орган, нито, още по-малко, може да се "изгуби" някъде по пътя между Народното Събрание и несъставимия поради своята неконституционност Национален Съвет за Телевизия и Радио.

В този смисъл, Народното Събрание не само има право, но е и длъжно да изпълнява правомощията, които не е успяло по легитимен път да предаде на несъществуващия НСРТ.

Като цяло, ние смятаме, че Народното Събрание в своя предишен състав не е изпълнило условието, поставено му в Преходните и Заключителни разпоредби на Конституцията, за да прекрати изпълнението на правомощията на Великото Народно Събрание спрямо БНТ и БНР. Текстът наистина гласи, че "До създаването на нова

законодателна уредба за Българската национална телевизия, Българското национално радио и Българската телеграфна агенция, Народното Събрание осъществява правомощията, които ВНС има по отношение на тези институции". За нас няма съмнение, че Конституцията изисква създаването на конституционно съобразна такава законодателна уредба. Без всяко съмнение, това все още предстои да бъде извършено.

На основата на тези си разбирания, ние изразяваме твърдото си становище, че Народното Събрание е действало съобразно конституцията при назначаването на Стефан Димитров за генерален директор на БНТ и на Лиляна Попова за генерален директор на БНР и ще продължим да отстояваме виждането си, че Парламентът трябва да приеме в най-кратки срокове нов, съобразен с принципите на Конституцията Закон за Телевизия и Радио.

София, 15 септември 1997

Суважение:

Ясен Бояджиев,
председател

П. Георгиев,
секретар